

Fasta beloppsgränser för direktupphandling

http://www.kkv.se/t/Page___5975.aspx

Begreppet "lågt värde" ersätts med fasta beloppsgränser som anges i lagtexten. Samma belopp gäller för alla upphandlande myndigheter, d v s både stat, kommun, landsting och offentligt ägda bolag.

I LOU går direktupphandlingsgränsen vid kontrakt med ett värde om cirka 284 631 kronor. Direktupphandlingsgränsen i LUF går vid ett kontraktsvärde om cirka 569 262 kronor.

De nya fasta beloppsgränserna innebär att kravet på upphandlande myndigheter och enheter att vid behov anta riktlinjer för när direktupphandling på grund av lågt värde får användas tas bort.

Direktupphandlingsgränserna i LOU och LUF gäller vid upphandling av såväl byggtreprenader som varor och tjänster.

Vad är en direktupphandling?

http://www.kkv.se/t/Page___5856.aspx

Svar: En direktupphandling är ett förfarande utan krav på anbud i viss form (2 kap. 23 § LOU). Även om det inte ställs krav på anbud i viss form så kan den upphandlande myndigheten, när så är lämpligt, vända sig till tre-fyra leverantörer i syfte att göra en så bra affär som möjligt och främja konkurrensen.

I LOU går gränsen för direktupphandling vid ett kontraktsvärde om cirka 284 631 kr och i LUF vid ett kontraktsvärde om ca 569 262 kr. Ett anskaffningsbehov får inte delas upp i mindre delar i syfte att komma under gränsen för direktupphandling.

I LOU får direktupphandling användas om kontraktets värde uppgår till högst 15 procent av det tröskelvärde som gäller för kommuner och landsting vid upphandling av varor och tjänster, som i dag uppgår till 1 897 540 kronor, dvs. ca 284 631 kronor. I LUF får direktupphandling användas om kontraktets värde uppgår till högst 15 procent av det tröskelvärde som gäller vid upphandling av varor och tjänster som i dag uppgår till 3 795 080 kr, dvs. ca 569 262 kronor.

Direktupphandlingsgränserna gäller vid upphandling av såväl byggtreprenader som varor och tjänster. Lagen har kompletterats med bestämmelser för beräkning av värdet av ett avtal som en

upphandlande myndighet eller enhet avser att direktupphandla. Värdet ska uppskattas till det totala beloppet som kan komma att betalas enligt avtalet, exempelvis ska options- och förlängningsklausuler betraktas som om de utnyttjas.

En upphandlande myndighet eller enhet kan också direktupphandla om det finns synnerliga skäl. Med synnerliga skäl avses framför allt synnerlig brådska som orsakats av oförutsedda omständigheter som den upphandlande myndigheten inte själv kunnat påverka, förutse eller råda över. Att den upphandlande myndigheten råkat i brådska beroende på egen bristande planering grundar inte rätt till direktupphandling (prop. 2001/02:142 s. 99).

Direktupphandling får användas i följande situationer:

- det vid en annonserat förenklat förfarande inte lämnades några anbud eller lämpliga anbud och de i förfrågningsunderlaget ursprungligen angivna kontraktsvillkoren inte ändras väsentligt,
- det gäller varor som framställs enbart för forsknings-, utvecklings-, experiment- eller studieändamål och under förutsättning att framställningen inte sker i vinstsyfte eller för att täcka forsknings- och utvecklingskostnader,
- det som ska upphandlas av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt bara kan levereras av endast en viss leverantör,
- eller upphandlingen gäller ytterligare leveranser från den ursprungliga leverantören, vilka är avsedda antingen som delersättning för eller tillägg till tidigare leveranser och ett byte av leverantör skulle medföra oskäliga tekniska eller ekonomiska olägenheter.

I upphandlingar över tröskelvärdena återfinns, som en variant av direktupphandling, förhandlat förfarande utan föregående annonsering (4 kap. 5, och 8 §§ LOU). En upphandlande myndighet får enbart tillämpa ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering utifrån ett fåtal grunder som finns angivna i lagen; tekniska och konstnärliga skäl samt ensamrätt, synnerlig brådska, tilläggstjänster och upprepning av tjänster samt om det vid ett öppet eller selektivt förfarande inte lämnats några anbud eller inte lämnats några lämpliga anbud. På varuområdet finns ytterligare några undantagsgrunder (se 4 kap. 7 § LOU).

Eftersom lättnaderna i upphandlingsskyldigheten under tröskelvärdena har sin motsvarighet i och har utformats efter förebild av bestämmelserna över tröskelvärdena, ska lättnaderna tolkas och tillämpas i enlighet med motsvarande bestämmelser över tröskelvärdena (1999/2000:128 s. 27).